

Angiogeneza – proces tworzenia się naczyń włosowatych (cienkościenne naczynie krwionośne przez które przepływa krew lub naczynie chłonne przewodzące limfę).

Antygeny zgodności tkankowej (HLA) to układy antygenów odpowiadających za tzw. tolerancję immunologiczną. Ich głównym zadaniem jest rozpoznawanie własnych komórek (tolerancja własnych komórek i tkanek). W przypadku rozpoznania komórek obcych, układ HLA uruchamia adaptacyjną odpowiedź odpornościową przeciwko nim. Z kolei rozpoznanie komórek przez układ HLA, jako swoich, chroni przed atakiem własnych limfocytów.

Antymetabolit – związek chemiczny zaburzający przebieg określonego szlaku metabolicznego wewnątrz komórki poprzez wyparcie naturalnie występującego metabolitu. Zwykle cechuje się dużym podobieństwem strukturalnym, umożliwiającym zajęcie identycznego miejsca aktywnego w enzymie docelowym. W przeciwieństwie do naturalnego metabolitu reakcja nie przebiega poprawnie, w następstwie trwale unieczynniając białko enzymatyczne lub wytwarzając produkt o nieprawidłowej budowie.

Atrofia skóry - ścieńczenie, osłabienie sprężystości i zwiększona podatność na uszkodzenia. Charakteryzuje się m. in.: zmniejszeniem wielkości keratynocytów, zmniejszeniem liczby fibroblastów, lipidów, kruchością naczyń.

Choroba uwarunkowana genetycznie – grupa występujących u człowieka upośledzających sprawność życiową, które mogą być przekazywane jako cecha dziedziczna z pokolenia na pokolenie lub powstawać *de novo* na skutek zmian i zaburzeń w mechanizmach przekazywania cech dziedzicznych.

Cytokiny – białka wpływające na wzrost, proliferację i pobudzenie komórek biorących udział w odpowiedzi odpornościowej.

DNA - Kwas deoksyrybonukleinowy, związek chemiczny z grupy kwasów nukleinowych. Pełni rolę nośnika informacji genetycznej organizmów żywych oraz wirusów.

Dziedziczenie autosomalne dominujące - w genetyce sposób dziedziczenia, w którym cecha dziedziczona jest w sprzężeniu z chromosomami innymi niż chromosomy płci.

Efekt odbicia (*rebound*) – nasilony nawrót zmian lub rozwój łuszczyca krostkowej, nawrót objawów, z powodu których lek zaczęto przyjmować, będący następstwem zaprzestania tej terapii.

Immunopatogeneza - nauka wyjaśniająca immunologiczny mechanizm powstawania i rozwoju chorób.

Immunosupresja – hamowanie procesu wytwarzania przeciwciał i komórek odpornościowych przez różne czynniki zwane immunosupresorami, najczęściej farmakologicznie przez leki immunosupresyjne.

Interleukiny - białka należące do grupy cytokin. Biorą udział w procesach układu immunologicznego i krwiotwórczego.

Keratolityczny preparat- to preparat rozpuszczający keratynę. To działanie ułatwia usuwanie rogowej łuski.

Leukopenia - stan, w którym liczba białych krwinek w morfologii spada poniżej 4 tys. komórek/ μ l.

Nukleotyd - podstawowy składnik kwasów nukleinowych (DNA i RNA), odgrywa też znaczącą rolę w metabolizmie i przekazywaniu sygnałów w komórce.

Obłaczek (łac. *lunula*) – białawy obszar w kształcie półksiężyca u dołu paznokcia, widoczny tylko na niektórych palcach, najczęściej na kciukach. Jest widoczną częścią korzenia paznokcia. Białe zabarwienie

wynika ze słabszego przylegania płytki paznokcia do macierzy. Obłaczek jest głównym miejscem wzrostu paznokcia

Patogeneza – nauka będąca dziedziną medycyny, zajmująca się badaniem mechanizmu powstawania i rozwoju choroby. W odróżnieniu od etiologii, nie zajmuje się określeniem czynnika, który wywołuje chorobę, ale mechanizmów, za pomocą których ten czynnik ją wywołuje.

Proliferacja - w biologii oznacza mnożenie się komórek.

Psolareny - środki stosowane w fotochemioterapii jako fotouczulacz w leczeniu łuszczycy.

PUVA - akronim słów *Psoralen*, *UltraViolet A*, oznacza terapię lekiem z grupy psoralenów (8-metolokspsoralen lub 5-metoksypsoralen) łączoną z naświetlaniami promieniami ultrafioletowymi z zakresu A (fale o długości 320-400 nm, UVA).

Replikacja komórkowa - powielanie liczby komórek

RNA – kwas rybonukleinowy, którego główne zadanie to przekazywanie informacji genetycznej z DNA na białko podczas procesu biosyntezy białka.

Substancja P – to neuropeptyd produkowany w nerwach czuciowych skóry. Aktywuje makrofagi do produkcji takich cytokin, jak interleukina 1 (ma kluczowe znaczenie dla procesu zapalnego) oraz TNF- α (Tumor Necrosis Factor - działa cytotoksycznie na wiele linii komórek nowotworowych (stąd nazwa) oraz na komórki zakażone patogenami. Nadmierne wydzielanie TNF- α łączy się ze zwiększoną podatnością na alergię i zapadalnością na astmę. Zaburzenia w produkcji TNF- α (zwłaszcza nadmierna produkcja) łączone są z nowotworami oraz innymi chorobami, głównie autoimmunologicznymi (np. z chorobą Leśniowskiego-Crohna).

Tachyfilaksja - zjawisko występowania szybkiej utraty wrażliwości na lek w przypadku jego częstego podawania, bez odpowiednich przerw.

Teleangiektazje – rozszerzenie drobnych naczyń krwionośnych, inaczej zwane pajęczkami naczyniowymi.

Teratogenność - to działanie toksyczne substancji na zarodek lub płód. Substancje o takich cechach mogą powodować śmierć zarodka, zaburzenia czynnościowe, opóźnienie rozwoju, przedwczesny poród.

UVA – skrót ten oznacza promieniowanie ultrafioletowe typu A. UVA stanowi prawie 95% promieniowania ultrafioletowego i określane jest jako długie promieniowanie. Oddziałuje ono na skórę zarówno na słońcu, ale także podczas dni pochmurnych. UVA przedostają się najgłębiej do naszej skóry – mogą docierać aż do skóry właściwej, a nawet tkanki podskórnej. Jest odpowiedzialne za przedwczesne starzenie skóry.

UVB – zakres fali wynosi od 280-320 nm. Stanowi zaledwie 5% promieniowania docierającego do powierzchni ziemi ale ma bardzo silny wpływ na skórę i zdrowie. Pobudza produkcję melaniny i jest odpowiedzialne za powstawanie rumienia (opalenizny, oparzeń słonecznych)